

Snapshot Royale

Jægerspris Slot

* slottets historie er vævet sammen med kongerækken. Fra Valdemar Sejr til Frederik 7. Mange har sat "spor" i slotsparken * GOD TUR *

fang historien

tag den store Snapshot Royale

QUIZ

hvor højt kan du score?

Frederik 7. blev konge i 1848. Året efter underskrev han grundloven. I 1854 flyttede han og grevinde Danner ind på Jægerspris Slot. Her boede de om sommeren. Både Frederik 7. og grevinde Danner kunne lide at gå på jagt i skovene omkring slottet. Kongen bestemte, at **statuen af hjorten** skulle opstilles på slotspladsen.

Ved **slottets hovedindgang**, højt over døren, sidder et rødt skilt med bogstaver. Det er Christian 4.s monogram. Han brugte Jægerspris Slot, da han var konge i 1600-tallet. Han byggede også et tårn på slottet. Du kan se tårnet, hvis du går til venstre og ind i den indre slotsgård.

* Snapshot Royale *

i slotsparken ved Jægerspris Slot

Med kortet i hånden kan du finde **10** historier. Det kan være om et træ, en runesten eller noget helt andet.

* **Snapshot** * Find historierne og tag et snapshot, eller flere, med dig selv, din familie eller ... Måske har du en god ide? Det er dine snapshots, du er kunstneren. * **Læs** * Hvad tænker du? * **Quiz** * Når du har alle snapshots i kassen, venter **Snapshot Royale Quizzen**.

Hvor højt kan du score?

Ud for slottets nordfløj kan du finde **Frederik 7. og grevinde Danners monogrammer** klippet i lave buske. Slotshaven er en have i klassisk stil. Haven er symmetrisk opbygget. Den har træer på hver langside, og den ligger midt for slottet i symmetriaksen. Symmetriaksen går igennem grevinde Danners våbenskjold og "skærer" igennem haven og fortsætter ud i en allé. Haven er også flad (som en fodboldbane). Midt på plænen – i parterret – er der opstillet fire vaser. Figurerne på vaserne symboliserer de fire årstider. Der er også en søjle med en urne. Den står i symmetriaksen.

Der står 54 mindestøtter over 78 berømte mænd og 5 kvinder i parken. De blev opstillet for mere end 200 år siden. I dag er personerne måske ikke så berømte mere? **Mindestøtten for Tordenskjold** fejrer den danske søhelt. Kender du ham? Fra tændstikæskerne? Han levede fra 1690 til 1720 og var en berømt kaptajn, som vandt et søslag over svenskerne. Derfor gjorde Frederik 4. ham til adel. Det betyder, at kongen bestemte, at Tordenskjold skulle høre til landets fornemme mennesker. Tordenskjold fik også sit eget våbenskjold. Det havde et billede af en kanonkugle med en tordenkile. Kan du genkende noget på mindestøtten?

10

I parken står en statue af Frederik 7. Det er et portræt og kaldes en buste. Da kongen døde bestemte grevinde Danner, at **busten af Frederik 7.** skulle opstilles foran slottet. Hun bestemte også, at der altid skulle ligge friske blomster ved busten.

I slottets park er der mange træsorter. Hvor mange grønne farver kan du se? Parken har også gamle træer. I skovene omkring Jægerspris Slot står Konge-egen. Den er ca. 2000 år gammel. Det lille egetræ, som står tæt på slottet, hedder **Danner-egen**. Det blev plantet i parken af Hans Kgl. Højhed Prins Henrik i 1986. Danner-egen er en aflægger af Konge-egen. Det vil sige, at en kvist fra Konge-egen er podet på en lille egetræs-stamme. Kvisten og stammen er vokset sammen til et nyt træ, som nu er ved at vokse sig stort. Tror du, at Danner-egen står her om 2000 år?

I **Grevinde Danners Gravhøj** står grevindens kiste. Hun døde i 1874. Der er altid friske blomsterkranser ved graven. Læg mærke til våbenskjoldet. Grevinde Danner blev gift med Frederik 7. i 1850, og fra 1854 blev Jægerspris Slot deres private fristed. Da kongen døde i 1863, arvede grevinden slottet, parken og de store skove. Det var en stor arv, og hun bestemte, at den skulle bruges til et børnehjem på slottet. Inden hun døde, oprettede hun derfor *Kong Frederik den Syvendes Stiftelse for hjælpeløse og forladte Pigebørn, især af Almuen*. Hun åbnede også et museum på slottet. I dag er der stadig et børnehjem i nogle af bygningerne omkring slotsgården. Stiftelsen driver også museet på slottet og vedligeholder den store park og de gamle bygninger. Frederik 7. blev gravsat i Roskilde Domkirke. I Danmark har vi traditionen, at konger og dronninger “stedes til hvile” dér. Men grevinde Danner blev aldrig dronning, selvom hun var gift med kongen. Hvorfor? Fordi hun ikke var en prinsesse. Hendes mor havde været tjenestepige i København. Derfor måtte grevindens kiste ikke stå i Roskilde Domkirke ved siden af kongens. Sådan tænkte man i 1800-tallet. Grevinde Danner bestemte derfor, at hun skulle begraves i slotsparken i en gravhøj bygget til hendes kiste.

Længst væk ligger **Jættehøjen**. Det er en oldgamme begravningsplads, som er ca. 5000 år gammel. Det var Frederik 5., der fandt den i 1744. Han bestemte, at den skulle graves ud, så man kunne se, hvad den gemte. Der lå fire skeletter og nogle flinteøkser – og så troede man, at gravhøjen var ca. 800–900 år gammel. Kongen satte en mindeplade, der fortæller, at han udgravede gravhøjen. I dag ved vi, at Jættehøjen er meget ældre – ca. 5000 år gammel. Tør du kigge ind?

• 10

Ved **Mindestøtten for Magnus Heinesen** finder du en vild historie. Magnus Heinesen levede i 1500-tallet. Han var præstesøn fra Færøerne, men valgte en anden levevej: Han blev eventyrer og sørøver. Frederik 2. ansatte Heinesen til at bekæmpe sørøvere, der plagede Island og Færøerne. Og Heinesen var en listig ræd. Historien fortæller, at han en dag klædte sig ud som en fattig fisker og roede ud til sørøverskibet for natten – og i nattens mørke bandt han sørøverskibets ror fast, så det ikke kunne sejle. Næste morgen kunne Heinesens besætning nemt overfalde sørøvere. Kan du genkende noget fra historien på mindestøtten? Desværre blev Heinesen selv anklaget for sørøveri – og dømt til døden og halshugget på Gammel Torv i 1589. Året efter blev han frifundet – for sent.

Flemløse-stenen er en gammel mindesten fra Fyn. Den blev opstillet af dem, der levede dér for ca. 1300 år siden. Stenen kaldes en “runesten”, fordi tegnene på den er et oldgammelt alfabet, som kaldes runer. Det er ikke nemt at læse! Der står: “Efter Roulv, som var Nørernes gode, står denne sten. Sønnerne satte den til minde. Åver malede runerne.” Du kan se, er runerne ikke er malet. De er hugget i stenen. Da Frederik 7. flyttede ind på slottet bestemte han, at Flemløse-stenen (og to andre runesten) skulle stå i parken. Han havde købt dem, mens han boede på Odense Slot som kronprins. Frederik 7. var meget interesseret i arkæologi. En arkæolog er en, der undersøger runesten, gravhøje og andre oldtidsfund for at forstå, hvordan fortidens mennesker har levet.

Quiz

* Hent hjælp i teksterne og i dine snapshots. *

I museets butik kan du få din score og se, hvor du ligger i feltet.

Hvilken konge byggede tårnet i den indre slotsgård?	
Hvor mange sider har tårnet?	
Hvilken form har Jægerspris Slot?	
Frederik 7. blev konge i 1848. I 1849 skete der noget særligt i Danmark. Hvad var det?	
På hvilken dato underskrev kongen den nye lov?	
Hvornår flyttede Frederik 7. og grevinde Danner ind på Jægerspris Slot?	
Hvilken vej kigger hjorten på slotspladsen?	
Hvad er en buste?	
Hvorhen kigger busten af Frederik 7.?	
Hvad er Frederik 7. og grevinde Louise Danners monogrammer?	
Hvilket "skema" er slottets klassiske have mod nord bygget op om?	
Hvad symboliserer de fire vaser i haven?	
Hvor gammel er Konge-egen?	
Hvad er en podning?	
Hvor mange mindestøtter er der i parken?	
Hvilke symboler kan man se på mindestøtten over Tordenskjold?	
Hvad er runer?	
Hvorfor står der tre runesten i parken?	
Hvor gammel er Flemløse-stenen?	
Hvad er en arkæolog?	
Hvad gjorde grevinde Danner, da kongen døde?	
Hvor blev Frederik 7. begravet?	
Hvorfor er grevinde Danner begravet i slotsparken?	
Hvad var Magnus Heinesen berømt for?	
Hvornår blev Jættehøjen fundet?	
Hvor gammel er Jættehøjen?	
Turde du kigge ind i gravhøjen?	